UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 41. Crucis signum ter effictu[m] esse, & de aliis ad id spectantibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-64585

Visual Library

Chryſoſt. lib. cont. gentil. S. Hieron. epiſt. ad Heliod. S. Gregorium de ord. baptiſt. Ordinē Romanum. de denunciat. ſcrutin. ad elect. & Rabanum Maurum, de Inſtitut. cleric. ca. 27. S. Augſt. ita loquitur enarrat. in Pſal. 141. *Vſq; adeo de cruce non erubeſco, vt non in occulto loco habeam crucem Chriſti, ſed in fronte partem.* & ſerm. 1. ſecundæ part. ſerm. cum nos ad fidei Chriſtianæ profeſſionem, & mores fide dignos excitaret ne, inquit, *dubitares, ne erubeſceres, quando primum credidiſti, ſignum Chriſti in fronte tanquam in domo pudoris accepiſti: recole frontem tuam, ne ſigna expaueſcas aliena.*

Crucis ſignum ter effictum eſſe: & de aliis ad id ſpectantibus.

CAP. XLI.

QVot autem vicibus ſigno crucis munirentur, ex diuinarum perſonarum cognitione intelligi poteſt. Conſtitutum enim eſſe debet, ad diuinas hypoſtaſes indicandas, crucis ſignum iterari ſolitum eſſe. At fidei lumine cognoſcimus, illam præſtantem, ſupremamq; naturam, vnam, & eandem in tribus perſonis conſiſtere. quocirca ne vlla vnquam harum trium perſonarum dubitatio in animis fidelium reſideret, cum catecheſis adminiſtranda erat, voluerunt SS. Patres, ſacerdotem interuallis quibuſdam ter crucem manu deſcribere; vt ex catechiſmi cęremoniis in diuinarū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

personarum cognitionem veniremus; qu
nis longè à noſtris ſenſibus remota eſſet.
Seuerus Alexandrinus lib. de bapt. ait:
in fronte tribus crucibus abſque oleo eos, qui
Zantur, & ait: ſignatur talis N. in nomine
Amen, & Filij, Amen, & Spiritus ſancti
tã, quæ eſt in ſæculum ſæculorum Amen. A
prætereа modus, qui quoniam noſtro
erat, non eſt, cur dubitemus. pollice eff
eſſe. ſcribit enim Ordo Romanus de de
ſcrutin. in hunc modum: *faciat presbyter*
gulorum frontibus crucem cum pollice. & Al
Flaccus lib. de Diuin. Offic. cap. de Sab
Paſch. *deinde facit presbyter cum pollice in fr*
eorum ſignum crucis, dicendo, in nomine Pat
Filij, & Spiritus ſancti. ex quo intellectum
ſigno crucis tres perſonas diuinas nom
appellatas eſſe; quod quidem formæ pa
cipua erat; cum ſolum ſignandi, aut cruc
cipiendæ vocabulum deeſſet: ſiue terti
ſona exprimeretur, vt apud [a] Seuerum Al
drinum: *ſignatur talis in nomine Patris, &c.*
ſecunda, vt in [b] S. Gregorio: *accipe ſignum*
tam in fronte, quam in corde. Quibus poſitis,
ligi poteſt, eam formam, qua nunc vt
antiquiſſimam eſſe. Verum etiam hoc
aduertere oportet, crucis ſignum ad catec
mi cæremonias pertinuiſſe. Nam, vt om
mus noſtri temporis conſuetudinem, quæ
veteri affinis, ſignũ crucis in catechiſmo
agit, aut S. Ambroſij lib. de initian. cap. 2.
guſtini l. 2. de bapt. paruulor. & Rabani M
lib. de inſtitut. Cleric. cap. 27. teſtimonia,

Crucis ſignum in catecheſi ter fiebat ad indicandas tres perſonas diuinas

Crucis ſignum pollice effingebatur

Forma ſigni crucis.

[a] De ritib. bapt.

[b] De ord. bapt.

Crucis ſignum erat cæremonia catechiſmi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

iam antea attulimus: vt hæc inquam omittamus, (potius enim à lectore conſideranda, & repetenda, quam à nobis afferenda, vel inculcanda videntur) nonne S. Cyprianus id innuere voluit de viii. Eccleſ. cum locũ crucis, quaſi aliud agens, ita proſequitur? *Ozias rex diuina indignatione confuſus, & lepræ varietate in frõte maculatus eſt, ea parte corporis notatus, offenſo Domino, vbi ſignantur, qui Dominum promerentur.* nihil enim aliud puto, *Dominum promereri*, quam in catechumenorum claſſem iam adſcitum, variis rebus duris, atque aſperis ſe ad baptiſmum rite ſuſcipiendum parare. In primo quoque libro confeſs. S. Auguſtini legimus, ipſum, cum tempus, quo in catechumenorum ordine collocatus fuerat, ſignificare vellet, ſigni crucis meminiſſe, ait enim: *ſignabar iam ſigno crucis eius, & condiebar eius ſale.* & lib. 2. de fid. ad catechum. cap. 1. eodem crucis ſigno, priuſquam vitali fonte abluerentur, ſingulos muniri ſolitos eſſe, manifeſto tradit his verbis: *accipite itaque vos, qui fidem deſideratis, verbum Dei, tanquã competentem cibum: ex quo vobis Dominus operetur incrementum. nõdum quidem adhuc per ſacrum baptiſmum renati eſtis, ſed per crucis ſignum in vtero ſanctæ Matris Eccleſiæ iam concepti eſtis,* &c. Item lib. 4. cap. 1. eadem fere verba, atque ſententiam repetens, catechumenos, vti prolem in Eccleſiæ vtero conceptam, moxque per baptiſmum in veram fidei Chriſtianę lucem ſuſcipiendam, eſſe docet, idque potiſsimum crucis ſigno contingere, ſic meminit: *per ſacratiſſimum crucis ſignum vos ſuſcepit in vtero ſanctæ*

mater Eccleſia, quæ ſicut & fratres veſtros cum ...
ma lætitia ſpiritaliter pariet, noua proles ſuium...
tæ matris, quouſque per lauacrum ſanctum reg...
ratos veræ luci reſtituat. Quod ſi crucis ſig...
ante baptiſmum exprimi ſolebat, nemo ...
tabit, quin inter catechiſmi cęremonias ...
retur. extat vero etiam eiuſdem rei præcla...
teſtimonium apud ſanctum Gregorium ...
ſacrament. de ord. baptiſt. vbi ad cate...
menorum gradum euehendi ritus, & ...
nem perſequens, ait: *ad catechumenum ...*
gano faciendum, Gentilem hominem cum ſu...
primo catechiʒes eum diuinis ſermonibus, p...
facias eum catechumenum, & exſuffles in ...
eius. & facias ei crucem in fronte. Albinus ...
de Flaccus lib. de Diuin. Offic. cap. 19. ...
omnes baptiſmi cæremonias accurate ...
ſeret, hoc ipſum crucis ſignum in catechu...
norum ritibus poſuit, dicens: *poſt hæc faci...*
byter cum pollice in frontibus eorum ſignum ...
dicendo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritu...
Cti. Poſt hæc ponit manus ſuper capita eorum, ...
cit orationem ad catechumenum faciendum: ...
potens ſempiterne Deus, &c. Idem apud Fa...
nem Victorinum legere poſſumus lib. ...
ment. cap. 18. cum inquit: *nondum enim ...*
ptiſmum renatus eſt, ſed tantum per crucis ſig...
& cætera, quæ circa eum acta ſunt, in vtero ...
Eccleſiæ conceptus, & nutritus, vt tandem ...
ſalutis Chriſto renaſcatur. Plura deſiderant ...
dendus Iuo Carnotenſis ſerm. de ſacram...
neophyt. qui feria quarra hebdomadæ qu...
verni ieiunij, quo die poſtmodum ſacra ...

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cheſi homines initiabantur, crucis ſignum digito in fronte pictum fuiſſe, non obſcurè docet hoc pacto: *qui in ſabbato ſancto ſunt baptizandi, quarta hebdomada quadrageſimalis obſeruantia, & quarta eiuſdem hebdomadæ feria catechizandi, & exorcizandi deferuntur ad Eccleſiam, ibi audituri, & inſtruendi, qualiter contra ſpirituales nequitias ſint pugnaturi; ſed tamen vſque in ſabbatum Paſchale baptiſmus eorum differtur. ſignatur itaque primo baptizandus crucis ſignaculo in fronte, in pectore, in oculis, in auribus, in naribus, in ore, cuius virtute victus eſt diabolus, & exaltatus eſt Chriſtus. poſtea datur ſal benedictũ in os pueri,* &c. Quæ cum ita ſint, manifeſtum eſt, crucis ſignum inter catechumenorum cæremonias numerandum eſſe. Quod autem à B. Lino de paſsion. S. Pet. Gregorio Magno lib. ſacram. de ord. baptiſter. Albino Flacco de Diuin. Offic. cap. 19. & aliis ſignificatum eſt, crucis notam baptiſmi die exprimi ſolitam eſſe: nihil noſtræ opinioni officere videbitur, ſi diligenter attendamus. vt enim alibi fusè probabimus, omnes cæremoniæ baptiſmi die repeti ſolebãt; quod in cauſa eſt, vt eodem die crucis ſignum inditum eſſe dicatur: quamuis primum catechiſmi die exprimi, ſolenne eſſet.

Catecheſis cæremoniæ repetebantur die baptiſmi.